

[Alfred Jensen.]

for de andre partier at tage stilling til sagen, men selvom der er givet sådanne oplysninger, som gør det noget lettere at overskue baggrunden for virkningerne af forslaget, har jeg dog den opfattelse, at der ikke er skaffet materiale nok frem, og at der ikke er givet partierne eller offentligheden de oplysninger om denne sag, som kunne have været givet. Bankens vanskeligheder er jo ikke af ny dato, det er et halvt års tid siden, der foretoges en rekonstruktion; da kunne man og burde man naturligvis have undersøgt forholdene til bunds, så kunne der allerede nu have været oplysninger fremme, som ville have gjort det muligt dels at placere ansvaret og dels lettere at overskue, hvad der skal foretages fremefter. Men det er, som om man ikke har ønsket at komme til bunds i den sag. Hvem der har holdt tilbage, ved jeg ikke, men det er da givet, at man allerede i september burde være skredet til det, der nu foreskrives i lovforslagets § 9, at der skal foretages en undersøgelse af alle forhold i forbindelse med Sjøvinnubankens to rekonstruktioner — i første tilfælde kunne det naturligvis kun blive i forbindelse med den første rekonstruktion. Men det kunne man have gjort, og det kunne have givet særdeles værdifulde oplysninger.

Derfor må mit parti kræve, at der stilles oplysninger til rådighed, så ikke alene lagtinget og rigsdagens finansudvalg — således som tanken jo er efter forslaget — får kendskab til, hvad der er foregået, men tillige sådan, at hele offentligheden får fuld klarhed over, hvad der er foretaget af misligheder og spekulationer fra bankledelsens side.

Jeg tror, jeg også er i overensstemmelse med færingerne, når jeg rejser dette krav. Jeg har set, at man på Færøerne nu rejser kravet om en offentlig, tilbunds gående undersøgelse, og jeg har endda forstået, at der har hævet sig røster om kriminel undersøgelse. Jeg ved ikke, om der foreligger tilstrækkeligt grundlag for en sådan, men jeg ved, at en tilbunds gående undersøgelse er nødvendig; der er vel ingen tvivl om, at der er foregået misligheder, og at spekulanter har boltret sig her. Jeg er ikke i stand til at afgøre, om en af årsagerne skulle være den, som det ærede medlem hr. Tholstrup nævnte, nemlig fiskernes trang til at leve over evne. Jeg vil tro, det er spekulanter, der har drevet deres spil, hvad der har medført, at fiskerne har betalt i første omgang, og som medfører, at det fattige færøske folk vil komme til at betale også nu i anden om-

gang, selvom vi hernede fra yder en håndsrækning for at få det hele til at glide lettere. Vi må altså forlange, at den undersøgelse, som finder sted, foregår for fuld offentlighed, og at materialet fremkommer på en sådan måde, at det er overskueligt, så enhver kan se, hvor ansvaret skal placeres.

Vi er ikke i stand til at overskue, om det, der her foreslås, er tilstrækkeligt. Jeg ser af lovforslagets bemærkninger, at der er indsamlet statistisk materiale, som skulle belyse de erhvervsmæssige forhold på Færøerne, derunder erhvervslivets rentabilitet. Jeg formoder, at de oplysninger, der her er indsamlet, ikke alene er tilgæet lagtinget og regeringen, men er gået videre til de partier, som regeringen her har forhandlet med. Vi kender altså ikke noget til det og er derfor ikke i stand til at afgøre, om det, der foreslås, er det rigtige, om det er vidtgående nok, eller om der ivoigt kan være andre indvendinger at fremføre. Jeg synes, regeringen skylder at give oplysninger, så partierne og offentligheden bliver i stand til at danne sig et billede af, om de foranstaltninger, der her tænkes truffet, er af den rette karakter, og om de er forsvarlige.

Selvom altså hverken baggrunden for eller rækkevidden af de foranstaltninger, der her foreslås sat ind til hjælp for Færøerne, er særlig oplyst for os, er vi dog klar over, at spekulatønnen i og omkring Sjøvinnubankin har været og er en ulykke for det færøske folk, og vi er klar over, at hvis der ikke nu ydes en håndsrækning, vil de ulykkelige virkninger blive af et langt, langt større omfang, ja, rent ud sagt katastrofale. Det er klart, at under sådanne omstændigheder går mit parti naturligvis ind for selve tanken, ideen, at man skal hjælpe på en eller anden måde; men jeg er som sagt ikke i stand til på grundlag af det, der foreligger, at tage stilling til forslaget og dets enkeltheder. Det forekommer mig, at man kunne have valgt en noget anden form for lagtingets støtte til og indflydelse på denne bank. Vi har tidligere haft forslag af denne karakter til behandling her, hvor staten har måttet træde hjælpende til, og dør har staten fået aktier for de penge, der blev indskuddt. Jeg er ikke klar over, hvorledes lagtingets indflydelse bliver på banken under de foreslåede finansieringsformer, men jeg vil i hvert fald finde det rimeligt, at man, når man skrider til sådanne foranstaltninger, også sikrer lagtinget en reel indflydelse på bankens drift og ledelse.

Der er vel ingen, der er i tvivl om, at når det er gået så galt, som det er gået, er det, fordi spekulanter har optrådt, som det